

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 555/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Danielom Tarbajom, Zámocká 28, Stropkov, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Svk/16/2023 z 22. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 12. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, čl. 11 ods. 1 a 3 listiny rozsudkom najvyššieho správneho súdu označeným v záhlaví. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka je výlučnou vlastníčkou bytu vo Svidníku. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sú vlastníci bytu nachádzajúceho sa v totožnom bytovom dome na totožnom poschodí ako sťažovateľka, sú teda jej susedmi. Títo realizovali stavbu („*Prestavba bytu č. [REDAKOVANÉ]*“), v dôsledku ktorej došlo k zväčšeniu ich bytu tak, že k nemu pripojili spoločný nebytový priestor (technický priestor za výťahovou šachtou). Uvedený nebytový priestor bol pôvodne súčasťou spoločných častí bytového domu, bol teda v podielovom spoluvlastníctve aj sťažovateľky. Súčasne šlo o priestor, v ktorom sa nachádzajú rozvádzače s meraním, energetické ventily a hlavné uzávery pre prívod energií do bytu sťažovateľky.

Pre realizáciu uvedenej stavby, resp. prestavby nemali susedia (stavebníci) potrebný súhlas vlastníkov bytov (dvojtretinovú väčšinu všetkých vlastníkov bytov).

3. Mesto Svidník ako stavebný úrad rozhodnutím č. 2284-16639/2018 zo 7. januára 2019 povolilo predmetnú stavbu, resp. prestavbu.

4. Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) rozhodnutím č. OU-PO-OVBP2-2019/18818/846S3/ŠSS-KM z 22. júla 2019 v mimo odvolacom konaní podľa § 65 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) rozhodnutie stavebného úradu zrušil.

5. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) rozhodnutím č. 27336/2019/SV/80000 z 30. októbra 2019 podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietlo odvolanie susedov (ako ďalších účastníkov konania) a prvostupňové rozhodnutie potvrdilo.

6. Proti rozhodnutiu žalovaného podala Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „žalobkyňa“) protest prokurátora z 27. apríla 2021. Rozhodnutím ministra dopravy a výstavby Slovenskej republiky 23. júla 2021 nebolo protestu prokurátora vyhovené.

7. Všeobecnou správnu žalobou sa žalobkyňa domáhala na Krajskom súde v Prešove zrušenia rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu z dôvodu absencie právomoci týchto správnych orgánov zrušiť v mimo odvolacom konaní rozhodnutie orgánu územnej samosprávy v zmysle § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/2013 Z. z.“). Žalobkyňa v rámci žalobných námietok argumentovala nezákonnosťou rozhodnutia žalovaného z dôvodu nereflektovania nedostatku právomoci prvostupňového správneho orgánu na postup podľa § 65 správneho poriadku (preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania).

8. Krajský súd rozsudkom č. k. 3S/52/2021-92 z 1. decembra 2022 zrušil rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania. Za kľúčové považoval z hľadiska posúdenia relevantnosti žalobných námietok v prvom rade vysporiadať sa s otázkou vzťahu subsidiarity právnych predpisov. Žalobkyňa v žalobnej argumentácii tvrdila, že § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. je potrebné vnímať ako *lex specialis* k všeobecnej procesnoprávnej úprave opravných prostriedkov, ktorá je aj vo vzťahu k rozhodovaniu správnych orgánov v oblasti stavebného poriadku obsiahnutá v správnom poriadku. Pokiaľ teda tento predpis v § 4 ods. 3 písm. b) výslovne ustanovuje, že okresný úrad v sídle kraja nemôže preskúmať rozhodnutie vyššieho územného celku alebo rozhodnutie obce mimo odvolacieho konania, vzťahuje sa toto obmedzenie na rozhodnutia obce alebo vyššieho územného celku bez ohľadu na oblasť výkonu verejnej správy, v ktorej boli vydané.

9. Správny súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval, že zákon č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 608/2003 Z. z.“), od ktorého § 4 ods. 1 písm. b) bodu 1 odvodzoval svoju právomoc rozhodnúť prvostupňový správny orgán a následne aj žalovaný, predstavuje síce špeciálny predpis k zákonu č. 180/2013 Z. z., avšak ide len o normu hmotnoprávnu kompetenčnú.

Právnym predpisom upravujúcim postup v stavebnom konaní je zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), ktorý neobsahuje osobitnú úpravu mimoriadnych opravných prostriedkov, ale v § 140 odkazuje na subsidiárne použitie správneho poriadku. Osobitným predpisom vo vzťahu k procesnoprávnej regulácii danej správnym poriadkom je zákon č. 180/2013 Z. z., ktorý v § 4 ods. 3 stanovil osobitné pravidlá uplatňovania opravných prostriedkov a prostriedkov inštančného dozoru. Ustanovenie § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. je možné vnímať ako osobitnú kompetenčnú právnu normu, ktorá negatívnym spôsobom vymedzuje rozsah právomoci konkrétneho typu orgánov štátnej správy uplatniteľných proti rozhodnutiam vydaným v prvom stupni obcou alebo vyšším územným celkom. Táto kompetenčná právna norma sa týka procesnoprávnych inštitútov, preto je možné ju vnímať ako osobitnú právnu úpravu k správneho poriadku v intenciách subsidiarity vyplývajúcej z § 1 ods. 1 správneho poriadku. Ustanovenie § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. sa vzťahuje aj na rozhodnutia vydané obcami na úseku stavebného poriadku, preto okresný úrad v sídle kraja nemôže tieto rozhodnutia preskúmať mimo odvolacieho konania postupom podľa § 65 správneho poriadku. Na uvedenú skutočnosť mal žalovaný ako odvolací orgán v zmysle § 59 ods. 1 správneho poriadku prihliadnuť a odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu zrušiť ako nezákonné.

10. Proti rozsudku správneho súdu podali žalovaný a sťažovateľka kasačné sťažnosti. Žalovaný a sťažovateľka dôvodili, že správny súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku], sťažovateľka navyše dôvodila aj tým, že porušil právo na spravodlivý proces [§ 440 ods. 1 písm. f) Správneho súdneho poriadku]. Najvyšší správny súd ústavnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom z 22. mája 2025 kasačné sťažnosti zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Sťažovateľka uvádza, že technický priestor za výťahovou šachtou je súčasťou spoločných častí domu, v ktorých má spoluvlastnícky podiel. Bez jej súhlasu (ani bez súhlasu dvojtretinovej väčšiny vlastníkov) bol tento priestor fakticky pripojený k bytu susedov. Ide preto o zásah do podstaty vlastníckeho práva, ktoré chráni ústava. Ak zákon vyžaduje kvalifikovanú väčšinu na schválenie prestavby zasahujúcej do spoločných častí, potom povolenie stavebným úradom bez tohto súhlasu je nielen nezákonné, ale aj protiústavné. Takéto rozhodnutia nemožno interpretovať spôsobom, ktorý legitimizuje zásah do spoluvlastníctva jednotlivca.

12. Najvyšší správny súd toto opomenul a sústredil sa výlučne na otázku kompetenčných sporov. Účelom kasačnej sťažnosti bolo namietat', že rozhodnutie správneho súdu nezohľadnilo porušenie zákona a zasiahlo do spoluvlastníckych práv sťažovateľky. Kasačný súd reštriktívne obmedzil predmet preskúmania iba na kompetenčnú otázku, čím sťažovateľke odoprel prístup k účinnému preskúmaniu jej práv.

13. Sťažovateľka dostáva iba odpoveď, že bola zachovaná možnosť obnovy konania v zmysle správneho poriadku alebo možnosť obrátiť sa na prokuratúru, čo však nie sú opravné prostriedky v zmysle inštančnej postupnosti. V danom prípade však sťažovateľka ani od správneho súdu a ani od kasačného súdu nedostáva odpoveď, ktorý orgán bol podľa platnej právnej úpravy

oprávnený rozhodnúť, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Kasačný súd iba konštatoval, že týmto orgánom nie je okresný úrad v sídle kraja.

14. Podľa názoru sťažovateľky pôsobnosť a následne aj príslušnosť na správne (stavebné) konanie v odvolacom konaní, ako aj v konaní mimo odvolacieho konania je v zmysle zákona č. 608/2003 Z. z. ako *lex specialis* daná okresnému úradu v sídle kraja.

15. Rovnako ako žalovaný odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžk/58/2018 z 30. júna 2020, ktorý z hľadiska procesného postupu neposúdil postup správnych orgánov v obdobnej veci ako nesúladný so zákonom. Meritum veci síce spočívalo v inej právnej otázke, avšak procesné podmienky ako zákonné, objektívnym právom stanovené predpoklady, bez ktorých nemožno dospieť k rozhodnutiu vo veci samej, je súd povinný skúmať *ex offico* od začatia konania až do jeho skončenia. Ak by najvyšší súd posúdil takýto postup za nezákonný, potom by okresný úrad v sídle kraja *ex offico* pri skúmaní procesných podmienok posúdil ako subjekt, ktorý by nebol vecne legitimovaný na takýto procesný postup.

16. Sťažovateľka namieťa, že zo strany najvyššieho správneho súdu „došlo k nastoleniu stavu *denegatio iustitiae*, keď takýmto arbitrárnym a formalistickým postupom (naviac podľa nášho názoru právne nesprávnym) znemožnil ochranu práv fyzickej osoby (sťažovateľky). Súd sa sústredil iba na formálnu stránku veci, ktorá však napokon aj po formálnej stránke bola zrejmá (viď § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. a dôvodová správa), a opomenul sa zaoberať ťažiskovým problémom, a to, že fakticky došlo k zásahu do vlastníckych práv sťažovateľky.“

17. Postup najvyššieho správneho súdu svojím formalizmom naráža na už uvedené ústavné princípy. Pri rozhodovaní o tejto problematike kasačný súd základné právo vlastníť majetok a spravodlivé súdne konanie degradoval na nepodstatný a zástupný princíp a formalisticko-úradníckym výkonom súdnictva dosiahol stav nezákonnosti a neústavnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie vlastníckeho práva sťažovateľky (čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, čl. 11 ods. 1 a 3 listiny) rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ktorý považuje za arbitrárny a nepreskúmateľný.

19. Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené

alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 395/2019).

20. Ústavná sťažnosť sťažovateľky smeruje proti napadnutému rozsudku najvyššieho správneho súdu vydanému v systéme správneho súdnictva. V tomto kontexte je potrebné zdôrazniť, že správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná. Správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (III. ÚS 502/2015, IV. ÚS 596/2012). Taktiež treba mať na zreteli, že správne konanie nie je kontradiktórnym konaním rovnako ako rozhodovanie v správnom súdnictve vzhľadom na to, že jeden z účastníkov konania v správnom súdnictve je vždy orgán verejnej moci, ktorý rozhodoval o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom predmetom konania pred správnym súdom je v zásade preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy (IV. ÚS 308/2011).

21. Vychádzajúc z uvedeného, bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti v zmysle § 56 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) posúdiť, či tieto požiadavky kladené na rozhodnutie najvyšší správny súd rešpektoval, minimálne v takej miere, ktorá je z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či nie je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená.

22. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

23. Opodstatnenosť ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho správneho súdu hodnotil ústavný súd aj v kontexte záverov rozsudku správneho súdu.

24. Fundamentálnou právnou otázkou, od ktorej posúdenia záviselo rozhodnutie v predmetnej veci, bolo podľa kasačného súdu „porovnanie vzťahu § 4 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 608/2003 Z. z. a § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. Podľa § 4 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 608/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2022 v spojení s § 9 ods. 15 zákona č. 180/2013 Z. z. okresný úrad v sídle kraja na úseku stavebného poriadku vykonáva štátnu stavebnú správu v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec ako stavebný úrad. Podľa § 4

ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. okresný úrad v sídle kraja nemôže preskúmať rozhodnutie vyššieho územného celku alebo rozhodnutie obce mimo odvolacieho konania.“.

25. Odpoveď na túto otázku hľadal kasačný súd v analýze chronológie právnej úpravy orgánov verejnej správy na úseku stavebného konania. Stavebný zákon platný a účinný v čase vydania rozhodnutia žalovaného obsahoval hmotnoprávnu, procesnú a aj kompetenčnú úpravu. Na túto kompetenčnú úpravu obsiahnutú v piatej časti stavebného zákona nadviazal s účinnosťou od 1. januára 2004 osobitný kompetenčný zákon, a to zákon č. 608/2003 Z. z. upravujúci aj štátnu správu vo veciach stavebného konania (poriadku). Táto štátna správa sa postupom času stala predmetom viacerých novelizácií, v rámci ktorých bola špecializovaná stavebná správa menená na horizontálne integrovanú štátnu správu a naopak. Uvedené spôsobilo, že sa ku dňu vydania rozhodnutia žalovaného (30. októbra 2019) v § 1 ods. 1 písm. b), § 4 ods. 1 písm. b) bode 1 zákona č. 608/2003 Z. z. ako druhostupňový orgán vo veciach stavebného poriadku (formálne) uvádzal „*obvodný úrad v sídle kraja*“, zatiaľ čo v § 118 stavebného zákona bol uvedený „*krajský stavebný úrad*“, čo spôsobovalo neprehľadnosť právnej úpravy. Zákon č. 180/2013 Z. z. vo vzťahu k okresnému úradu v sídle kraja v § 4 ods. 2 písm. d) výslovne uviedol, že „*je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec, ktorá sa nachádza v jeho územnom obvode, ak osobitný predpis neustanovuje inak.*“. S odkazom na „*ak osobitný predpis neustanovuje inak*“ však okresný úrad v sídle kraja nenadobudol len právomoc odvolacieho orgánu vo veciach správneho konania, ale zostala mu kompetencia druhostupňového (teda nielen odvolacieho) orgánu. Pod správnym konaním sa pritom s odkazom na znenie § 140 stavebného zákona rozumelo aj stavebné konanie. Napriek uvedenému však okresnému úradu v sídle kraja nadobudnutím účinnosti zákona č. 180/2013 Z. z. nezostala celá druhostupňová právomoc, pretože podľa § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. stratil oprávnenie „*preskúmať rozhodnutie vyššieho územného celku alebo rozhodnutie obce mimo odvolacieho konania*“.

26. Účelom uvedeného obmedzenia právomoci bolo posilnenie procesnej samostatnosti orgánov územnej samosprávy. Tomu zodpovedá aj znenie § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 180/2013 Z. z., podľa ktorého okresný úrad v sídle kraja nemôže zmeniť v odvolacom konaní rozhodnutie vyššieho územného celku alebo rozhodnutie obce, ak bolo vydané vo veciach územnej samosprávy. Vo vzťahu k stavebnému konaniu, v ktorom obec rozhoduje v prvom stupni ako stavebný úrad pri prenesenom výkone štátnej správy, to v čase vydania rozhodnutia žalovaného znamenalo, že odvolací orgán mohol v odvolacom konaní zmeniť stavebné povolenie, pretože zákaz zmeny sa v zmysle § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 180/2013 Z. z. vzťahoval len na veci územnej samosprávy.

27. Rozhodujúci právny záver konajúcich správnych súdov bol taký, že prvostupňový správny orgán v spojení so žalovaným neboli oprávnení zrušiť v mimo odvolacom konaní stavebné povolenie vydané mestom Svidník, ktoré na prvom stupni nadobudlo právoplatnosť. Takéto oprávnenie totiž vyplývalo druhostupňovému orgánu zo znenia § 4 ods. 1 písm. b) bodu 1 zákona č. 608/2003 Z. z. len do 30. septembra 2013, pretože nadobudnutím účinnosti § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. 1. októbra 2013 druhostupňový orgán dané oprávnenie stratil (bod 30 rozsudku najvyššieho správneho súdu). V tejto súvislosti poukázal kasačný súd na dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy, ktorý vykáva prokuratúra, a teda ak sa prvostupňový správny orgán domnieval, že stavebným povolením bol porušený zákon, mal sa podnetom obrátiť na orgány prokuratúry, a nie konať a rozhodovať *ultra vires*, podobne

ako následne v odvolacom konaní postupoval aj žalovaný (bod 31 rozsudku najvyššieho správneho súdu).

28. Vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžk/58/2018 z 30. júna 2020, na ktorý bolo v kasačnej sťažnosti poukazované (a napokon aj v ústavnej sťažnosti), kasačný súd zdôraznil, že otázkou právomoci konať a rozhodovať v mimo odvolacom konaní sa súd vôbec nezaoberal, a teda ak k tejto právnej otázke súd nezaujal žiaden právny názor, nemohol sa ani kasačný senát od „*takéhoto názoru*“ odkloniť. Konajúce správne súdy poukázali aj na judikatúru najvyššieho súdu a ústavného súdu, ktorá formulovala zhodné právne závery.

29. Ústavná sťažnosť sťažovateľky ostala v rovine vyjadrenia nespokojnosti s rozhodnutiami správnych súdov a polemizovania s ich závermi. Prakticky sa sťažovateľka ústavnou sťažnosťou domáha ďalšieho preskúmania správnosti rozhodnutia správneho súdu, ktoré pritom už bolo predmetom prieskumu zo strany kasačného súdu. Argumentácia sťažovateľky nie je spôsobilá spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho správneho súdu. Ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti neposudzuje do dôsledkov jeho vecnú správnosť, ale výlučne jeho ústavnú udržateľnosť. Kompetenčne negatívna a dostatočne konkrétna formulácia v § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. nevzbudzuje pochybnosť o tom, že považovať toto ustanovenie za tzv. *lex specialis* vo vzťahu k riešenej otázke nie je excesívne, a teda ústavne nekonformné.

30. Sťažovateľka vyčíta kasačnému súdu prílišný formalizmus, keď sa podľa jej názoru nezaoberal meritom veci, ale zameral sa „*len*“ na vyriešenie kompetenčného sporu. Poukazujúc na odôvodnenie rozsudku správneho súdu v bode 54, ústavný súd dáva do pozornosti sťažovateľky, že žalobkyňa obsahom svojich žalobných námietok v zmysle § 134 ods. 1 Správneho súdneho poriadku pre správny súd záväzným spôsobom vymedzila predmet konania, preto predmetom súdneho prieskumu bolo iba posúdenie otázky súvisiacej s tvrdenou nezákonnosťou rozhodnutia žalovaného z dôvodu nereflektovania nedostatku právomoci prvostupňového správneho orgánu na postup podľa § 65 správneho poriadku. Inými slovami, správny (ani iný) súd v kontexte čl. 2 ods. 2 ústavy nepôsobí ako akademický spracovateľ témy ani neposkytuje právnu pomoc nad rámec predmetu svojho rozhodovania.

31. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu, ktorý mu predchádzal. Pokiaľ súd v rámci súdneho prieskumu zistí, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo vydané na základe nezákonného postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, je to dôvod na jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Ak teda správny súd vo veci sťažovateľky dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu boli vydané orgánom, ktorý na ich vydanie nemal právomoc, bol povinný ich zrušiť. Uvedený záver odobril aj kasačný súd ústavnou sťažnosťou v napadnutom rozhodnutí a ústavný súd opätovne poukazuje na súvislosť s čl. 2 ods. 2 ústavy.

32. Ústavný súd neidentifikoval také právne závery, ktoré by bolo možné považovať za prejav svojvôle. Najvyšší správny súd svoje právne závery odôvodnil zrozumiteľne a v dostatočnom rozsahu, a preto je ústavná sťažnosť vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietnutá.

33. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 3 listiny ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovateľka namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. dohovoru. Keďže dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci (vzhľadom na vecnú súvislosť rozhodovania súdu a majetkových práv, ktoré sú takým rozhodovaním ovplyvnené) nemohlo dôjsť ani k porušeniu uvedených základných práv, a preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pri jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu